

Vlaanderen
is landbouw & visserij

JAARVERSLAG 2022
CONVENANT ENTERISCHE
EMISSIES RUNDVEE

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

www.vlaanderen.be/landbouw

////////////////////////////////////

JAARVERSLAG
CONVENANT
ENTERISCHE EMISSIES
RUNDVEE

Werkjaar 2022 / 04.05.2023

////////////////////////////////////

Colofon

Samenstelling
Departement Landbouw en Visserij

Verantwoordelijke uitgever
Patricia De Clercq, Secretaris-generaal

Lay-out
Departement Landbouw en Visserij

U kan onze privacyverklaring terugvinden op www.vlaanderen.be/landbouw/privacy

1 SAMENVATTING

In 2022 werden de werkzaamheden van het convenant Enterische Emissies Rundvee verder gezet. Er werden 9 maatregelen verder uitgewerkt en goedgekeurd. Dit brengt het totaal aantal maatregelen die toegepast kunnen worden op 15. Er werden stappen gezet in de uitwerking en uitrol van concrete maatregelen naar de brede sector aan de hand van onder meer de pre-ecoregeling voor voedermaatregelen. Ook werd op sensibilisering en communicatie van de werking en de doelstelling van het convenant verder ingezet.

In 2021 werd de concrete invulling van de pre-ecoregeling voor de voedermaatregelen voorbereid en in 2022 werd deze geïmplementeerd. De voedermaatregelen uit het convenant werden in 2022 gesubsidieerd via deze pre-ecoregeling via cofinanciering met het Vlaams Klimaatfonds om deels de meerkosten die de voedermaatregelen met zich meebrengen te dekken. 67 landbouwers tekenden hierop in.

Ook in 2022 was het Rundveeloket¹ het centrale punt voor communicatie. Hier kan, naast algemene informatie over het convenant, ook een overzicht van de goedgekeurde maatregelen terug gevonden worden. Voor elke maatregel is een fiche ter beschikking, die de praktische modaliteiten toelicht en werden de randvoorwaarden zo gesteld dat er geen bijkomende neveneffecten zijn. Daarnaast blijft ook het Klimrekproject² - klimaatscan en begeleiding van het melkveebedrijf bij het nemen van klimaatmaatregelen – een belangrijk instrument voor de sensibilisering en uitrol van de maatregelen van het convenant.

In dit jaarverslag wordt een overzicht gegeven van de goedgekeurde maatregelen in 2022 met effect op enterische emissies, naast een overzicht van de evolutie van de rundveehouderijsector en een overzicht van de pre-ecoregeling. Meer gedetailleerde informatie over de werking van de werkgroepen kan in bijlage gevonden worden.

¹ [Convenant Enterische Emissies Rundvee \(CEER\) | RUNDVEELOKET](#)

² [Over Klimrek | KLIMREK \(klimrekproject.be\)](#)

2 INLEIDING

Op 29 maart 2019 werd het [convenant](#) 'Enterische Emissies Rundvee 2019-2030' ondertekend door de Vlaamse Overheid (Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw en betrokken departementen) en diverse partners uit de agro-voedingsketen.

Deelnemende partijen zijn het Algemeen Boerensyndicaat (ABS), Belbeef vzw, Belgische Confederatie Zuivel, (BCZ), Boerenbond (BB), Belgian Feed Association (BFA), Federatie van het Belgische Vlees (FEBEV), Bioforum, CRV, Departement Landbouw en Visserij (Dept. LV), Departement Omgeving (Dept. OMG)³, Fedagrim, Groene Kring, Instituut voor Landbouw- en Visserij- en Voedingsonderzoek (ILVO), Vlaams Agrarisch Centrum (VAC), Vlaamse Landmaatschappij (VLM) en Vlaamse Milieumaatschappij (VMM). In november 2022 stapte Bioforum officieel als partner uit het convenant enterische emissies rundvee.

De doelstelling van het convenant is om in de rundveesector een reductie van 0,44 MT CO₂-eq van de enterische emissies te realiseren in de periode 2021-2030 ten opzichte van de enterische emissies in 2005 als onderdeel van het Vlaams Energie – en Klimaatplan 2021-2030.

Ondertekenaars van het convenant verbinden er zich toe om in eerste instantie een actiekader op te maken (Artikel 6 van het convenant) en daarbinnen concrete maatregelen uit te werken die ook daadwerkelijk in de sector uitgerold kunnen worden. Deze maatregelen dienen rekening te houden met de specifieke overwegingen (eigenheid van de sector, socio-economische impact, ...) zoals aangeduid in artikel 2 en artikel 6 van het convenant.

De hierboven geciteerde ketenpartners en stakeholders zijn vertegenwoordigd in de stuurgroep (opvolging en sturing) en de diverse werkgroepen. De werkgroepen hebben de opdracht om concrete maatregelen uit te werken rond een specifiek thema en werken daarnaast ook aan de implementatie en communicatie daarvan. Deze maatregelen dienen voldoende divers te zijn zodat ze rekening houden met de diverse veehouderijssystemen in Vlaanderen en zodat bedrijfsleiders zelf de keuze kunnen maken binnen hun bedrijfsvoering. Er is binnen de werkgroepen tevens ruimte om beroep te doen op kennis en advies van externe experts.

In het convenant is voorzien dat een eerste evaluatie en eerste lijst van potentieel implementeerbare maatregelen beschikbaar wordt gesteld vanaf 1 januari 2020. Vervolgens wordt de lijst continu geëvalueerd en geactualiseerd. Wanneer een nieuwe maatregel is goedgekeurd, wordt deze gepubliceerd op het Rundveeloket.

De werking wordt jaarlijks geëvalueerd aan de hand van het jaarverslag wat betreft de uitvoering van het actiekader. Er was voorzien dat er vanaf 2021 een tweejaarlijkse evaluatie van de broeikasgasemissiereductie zou gebeuren. Om dit te realiseren was het eerst noodzakelijk dat de broeikasgasinventaris uitgebreid werd om de voedermaatregelen door te kunnen rekenen. Het ontwikkelde EMAV-model zal vanaf 2023 de extra impact van de voedermaatregelen kunnen doorrekenen van zowel de pre-ecoregeling als de ecoregeling. Dit model wordt beheerd door VMM. In 2025 is er ook

³ Departement Omgeving behoort niet tot de ondertekenaars van het Convenant Enterische Emissies Rundvee, maar zetelt in de stuurgroep als 'derde partij'. Zodoende is het Departement Omgeving niet stemgerechtigd.

een evaluatie voorzien om na te gaan of de sector op schema zit om de vooropgestelde doelstelling te realiseren.

Het convenant start op 29 maart 2019 en eindigt op 29 maart 2030.

3 VERSLAG WERKING 2022

3.1 EVOLUTIE VAN DE RUNDVEEHOUDERIJSECTOR

In 2022 werden de recentste dieren aantallen en emissieberekeningen opgevolgd door de werkgroep “evolutie van de rundveehouderijsector”. Voor de berekening van enterische emissies werd er gebruikt gemaakt van de meest recent beschikbare emissiefactoren, namelijk 2020. De evolutie wordt telkens weergegeven vanaf 2007 omdat er voor dit jaar geen onderverdeling werd gemaakt tussen melk- en zoogkoeien in de gegevens.

Er is vastgesteld dat:

- De totale rundveestapel afnam met -4,5% voor 2007-2021. De enterische emissies van de totale rundveestapel namen in de periode 2007-2021 toe met +8,5%.
- Het aantal melkkoeien toenam met +24,6% in de periode 2007-2021, voornamelijk door afschaffing van de melkquota in 2015. De enterische emissies van melkkoeien namen toe met +44,3% voor de periode 2007-2021, doordat ook de melkgift per dier hoger werd, wat gekoppeld is aan een hogere uitstoot per dier.
- Het aantal zoogkoeien afnam -30,4% voor de periode 2007-2021, de enterische emissies van zoogkoeien namen af met -30,5% voor de periode 2007-2021.

3.2 GOEDGEKEURDE MAATREGELEN EN WERKING

Meer informatie omtrent de maatregelen en de werking van de verschillende werkgroepen kan telkens teruggevonden worden in de bijlage.

3.2.1 **WG Dier- en veestapelmanagement op bedrijfsniveau**

De werkgroep dier- en veestapelmanagement bekijkt maatregelen op bedrijfsniveau die (onrechtstreeks) impact hebben op de enterische emissies.

3.2.1.1 Het sneller bereiken van de slachtleeftijd van vleesstieren

Door het streven naar het sneller bereiken van de slachtleeftijd van vleesvee door middel van optimaal management kunnen de enterische methaanemissies van het totale bedrijf gereduceerd worden. Door de

Diercategorie: Lacterend melkvee.

Reductiepercentage: - 5 % per dag dat het dier het rantsoen toegediend krijgt.

Verplichte randvoorwaarden: Toevoeging van 350 g koolzaadvet per dag per lacterende koe uit koolzaadschroot, koolzaadkoek, geplette zaden of geëxtrudeerd zaad.

Economische gevolgen: Hogere kostprijs rantsoen, deels gecompenseerd door vervanging van andere grondstoffen.

Neveneffecten: Enkel toe te passen eerste 200 dagen van lactatie of hoeveelheid te verminderen verderop in de lactatie om de hoeveelheid energie en het risico op vervetting te beperken.

De maatregel koolzaadvet voor lacterend melkvee werd door de stuurgroep met meerderheid goedgekeurd op 1 maart 2022 en werd erna gepubliceerd op het Rundveeloket.

3.2.2.2 Nitraat als elektronenreceptor voor lacterend melkvee

De verstrekking van nitraat via het krachtvoeder reduceert de methaanvorming bij melkvee. Het methaanreducerend effect is direct gecorreleerd aan de nitraatdosering. Het nitraat wordt gedurende 355 opeenvolgende dagen toegediend vanaf de eerste dag na kalving.

Diercategorie: Lacterend melkvee.

Reductiepercentage: - 10% per dag dat het dier het rantsoen toegediend krijgt.

Verplichte randvoorwaarden: Toevoeging van 1% nitraat op het totale rantsoen uitgedrukt in droge stof. Het totale eiwitgehalte van het rantsoen mag niet verhogen door toevoeging van de nitraatbron om verhoogde N-emissies te vermijden. M.a.w. een deel van het voedereiwit in het rantsoen wordt vervangen door de nitraatbron.

Economische gevolgen: Hogere kostprijs van het krachtvoeder, eventueel gecompenseerd door vervanging van andere, duurdere voedereiwitten.

Neveneffecten: Er wordt aangeraden om de dosis te beperken tot 1 % op droge stof basis van het totale rantsoen. Bij hogere percentages dan 1% moet de dosis geleidelijk aan opgebouwd worden om nitrietvorming te vermijden.

De maatregel nitraat voor lacterend melkvee werd door de stuurgroep met meerderheid goedgekeurd op 1 maart 2022 en werd erna gepubliceerd op het Rundveeloket.

3.2.2.3 3-NOP voor lacterend melkvee

De verstrekking van 3-NOP via het aanvullend krachtvoeder of het mineraalvoeder reduceert de methaanvorming bij lacterend melkvee. Het rantsoen wordt gedurende 355 opeenvolgende dagen toegediend vanaf de eerste dag na kalving. Het wordt toegelaten via de uitvoeringsverordening (EU) 2022/565 van de Commissie van 7 april 2022 tot verlening van een vergunning voor een preparaat van 3-nitrooxypropanol als toevoegingsmiddel in diervoeding voor melkkoeien en fokkoeien.

Diercategorie: Lacterend melkvee.

Reductiepercentage: - 26 % per dag dat het dier het rantsoen toegediend krijgt.

Verplichte randvoorwaarden: Het product wordt gemengd in het krachtvoeder of het mineraalvoeder zodat een dosis van minstens 60 mg per kg droge stof of 60 ppm op droge stof basis in het totale rantsoen bereikt wordt.

Economische gevolgen: Hogere kostprijs krachtvoer.

De maatregel 3-NOP voor lacterend melkvee werd door de stuurgroep met meerderheid goedgekeurd op 1 juli 2022 en werd erna gepubliceerd op het Rundveeloket.

3.2.2.4 Combinatie nitraat met geëxtrudeerd/geëxpandeerd lijnzaad voor lacterend melkvee

De verstrekking van nitraat en geëxtrudeerd/geëxpandeerd lijnzaad via het krachtvoeder reduceert de methaanvorming bij lacterend melkvee. Het methaanreducerend effect van nitraat is direct gecorreleerd aan de nitraatdosering. Het nitraat wordt gedurende 355 opeenvolgende dagen toegediend vanaf de eerste dag na kalving waarbij er gedurende de eerste 200 opeenvolgende dagen ook geëxtrudeerd/geëxpandeerd lijnzaad wordt toegevoegd aan het rantsoen. De combinatie van maatregelen laat toe om een hoger reductiepercentage te bekomen.

Diercategorie: Lacterend melkvee.

Reductiepercentage: - 18,1% per dag dat het dier de combinatie toegediend krijgt en -10% per dag dat het dier enkel nitraat toegediend krijgt.

Verplichte randvoorwaarden:

Het totaal rantsoen tijdens de eerste 200 dagen moet bestaan uit (op droge stof basis):

Minimum 40% maiskuul

Maximaal 30% graskuil

Geëxtrudeerd/geëxpandeerd lijnzaad met aanlevering van 400 gr vet per dag per lacterende koe op droge stof basis, waarbij 200-205 gr alfa-linoleenzuur

Toevoeging van 1% nitraat op het totale rantsoen uitgedrukt in droge stof. Het totale

eiwitgehalte van het rantsoen mag niet verhogen door toevoeging van de nitraatbron om verhoogde N-emissies te vermijden. M.a.w. een deel van het voedereiwit in het rantsoen wordt vervangen door de nitraatbron

Het totaal rantsoen tijdens de volgende 155 dagen moet bestaan uit (op droge basis):

Toevoeging van 1% nitraat op het totale rantsoen uitgedrukt in droge stof. Het totale eiwitgehalte van het rantsoen mag niet verhogen door toevoeging van de nitraatbron om verhoogde N-emissies te vermijden. M.a.w. een deel van het voedereiwit in het rantsoen wordt vervangen door de nitraatbron

Economische gevolgen: Hogere kostprijs van het krachtvoeder, deels gecompenseerd door vervanging van andere duurder voedereiwitten en/of van andere grondstoffen.

Neveneffecten: Er wordt aangeraden om de dosis nitraat te beperken tot 1 % op droge stof basis van het totale rantsoen. Bij hogere dosissen ontstaat het risico op nitrietvorming. Ook wordt aangeraden om het geëxtrudeerd lijnzaad enkel toe te passen gedurende de eerste 200 dagen van lactatie of de hoeveelheid verminderen verderop in lactatie om de hoeveelheid energie en het risico op vervetting te beperken.

De maatregel combinatie nitraat met geëxtrudeerd/geëxpandeerd lijnzaad voor lacterend melkvee werd door de stuurgroep met meerderheid goedgekeurd op 20 september 2022 en werd erna gepubliceerd op het Rundveeloket.

3.2.2.5 Combinatie nitraat met koolzaadvet voor lacterend melkvee

De verstrekking van nitraat en koolzaadvet via het voeder reduceert de methaanvorming bij lacterend melkvee. Het methaanreducerend effect van nitraat is direct gecorreleerd aan de nitraatdosering. Het koolzaadvet wordt toegediend onder vorm van koolzaadschroot, koolzaadkoek, geplette zaden, geëxtrudeerd zaad, ... maar niet onder de vorm van vloeibare koolzaadolie. Het nitraat wordt gedurende 355 opeenvolgende dagen toegediend vanaf de eerste dag na kalving waarbij er gedurende de eerste 200 opeenvolgende dagen ook koolzaadvet wordt toegevoegd aan het rantsoen. De combinatie van maatregelen laat toe om een hoger reductiepercentage te bekomen.

Diercategorie: Lacterend melkvee

Reductiepercentage: - 14,5% per dag dat het dier de combinatie toegediend krijgt en -10% per dag dat het dier enkel nitraat toegediend krijgt.

Verplichte randvoorwaarden:

Het totaal rantsoen tijdens de eerste 200 dagen moet bestaan uit (op droge stof basis):

Toevoeging van 1% nitraat op het totale rantsoen uitgedrukt in droge stof. Het totale eiwitgehalte van het rantsoen mag niet verhogen door toevoeging van de nitraatbron om

verhoogde N-emissies te vermijden. M.a.w. een deel van het voedereiwit in het rantsoen wordt vervangen door de nitraatbron.

Koolzaadvet: toevoeging van 350 g koolzaadvet per dag per lacterende koe uit koolzaadschroot, koolzaadkoek, geplette zaden of geëxtrudeerd zaad.

Het totaal rantsoen tijdens de volgende 155 dagen moet bestaan uit (op droge stof basis):

Toevoeging van 1% nitraat op het totale rantsoen uitgedrukt in droge stof. Het totale eiwitgehalte van het rantsoen mag niet verhogen door toevoeging van de nitraatbron om verhoogde N-emissies te vermijden. M.a.w. een deel van het voedereiwit in het rantsoen wordt vervangen door de nitraatbron.

Economische gevolgen: Hogere kostprijs van het rantsoen, deels gecompenseerd door vervanging van andere duurere voedereiwitten en/of andere grondstoffen.

Neveneffecten: Er wordt aangeraden om de dosis van nitraat te beperken tot 1 % op droge stof basis van het totale rantsoen. Bij hogere dosissen nitraat ontstaat het risico op nitrietvorming. Koolzaadvet enkel toe te passen gedurende de eerste 200 dagen van lactatie of hoeveelheid verminderen verderop in de lactatie om de hoeveelheid energie en het risico op vervetting te beperken.

De maatregel combinatie nitraat met koolzaadvet voor lacterend melkvee werd door de stuurgroep met meerderheid goedgekeurd op 20 september 2022 en werd erna gepubliceerd op het Rundveeloket.

3.2.2.6 Geëxtrudeerd/geëxpandeerd lijnzaad met toedieningsperiode 150 dagen

De verstrekking van geëxtrudeerd/geëxpandeerd lijnzaad via het krachtvoer reduceert de methaanvorming bij lacterend melkvee. Het lijnzaad wordt gedurende 150 opeenvolgende dagen toegediend vanaf de eerste dag na kalving. Deze maatregel werd toegevoegd naast deze met een toedieningsperiode van 200 dagen om tegemoet te komen aan de praktische implementatie (keuze van de melkveehouder) van deze maatregel.

Diercategorie: Lacterend melkvee.

Reductiepercentage: - 9% per dag dat het dier het rantsoen toegediend krijgt

Verplichte randvoorwaarden: Het totaal rantsoen moet bestaan uit (op droge stof basis):

Minimum 40% maïskuil

Maximaal 30% graskuil

Geëxtrudeerd/geëxpandeerd lijnzaad met aanlevering van 400 gr vet op droge stof basis per dag per lacterende koe, waarbij 200 - 250 gr alfa-linoleenzuur

Economische gevolgen: Hogere kostprijs krachtvoer, deels gecompenseerd door vervanging van andere grondstoffen.

Neveneffecten: Enkel toe te passen eerste 150 dagen van lactatie of hoeveelheid te verminderen verderop in lactatie om de hoeveelheid energie en het risico op vervetting te beperken.

De maatregel geëxtrudeerd/geëxpandeerd lijnzaad met toedieningsperiode 150 dagen voor lacterend melkvee werd door de stuurgroep met meerderheid goedgekeurd op 20 december 2022.

3.2.2.7 Combinatie geëxtrudeerd/geëxpandeerd lijnzaad met 3-NOP in de tijd

De verstrekking van geëxtrudeerd/geëxpandeerd lijnzaad via het krachtvoer en de verstrekking van 3-NOP via het aanvullend krachtvoeder of het mineraalvoeder reduceren de methaanvorming bij lacterende melkvee. Het geëxtrudeerd/geëxpandeerd lijnzaad wordt gedurende de eerste 200 opeenvolgende dagen van de lactatie toegediend gevolgd door een periode van gedurende 155 opeenvolgende dagen waarin 3-NOP wordt toegevoegd aan het rantsoen. Deze combinatie werd ontwikkeld om de totale meerkost van 3-NOP wat te drukken door deze een kortere periode toe te passen in combinatie met een andere voedermaatregel in de tijd.

Diercategorie: Lacterend melkvee. Reductiepercentage: - 9% per dag dat het dier geëxtrudeerd/geëxpandeerd lijnzaad toegediend krijgt en -26% per dag dat het dier 3-NOP toegediend krijgt.

Verplichte randvoorwaarden: Het totaal rantsoen bij toepassing van geëxtrudeerd/geëxpandeerd lijnzaad tijdens de eerste 200 dagen van de lactatie moet bestaan uit (op droge stof basis):

- o Minimum 40% maiskuil,
- o Maximaal 30% graskuil,
- o Geëxtrudeerd/geëxpandeerd lijnzaad met aanlevering van 400 gr vet per dag per lacterende koe op droge stof basis, waarbij 200-250 gr alfa-linoleenzuur.

Bij toepassing van 3-NOP wordt het product gemengd in het krachtvoeder of het mineraalvoeder zodat een dosis van minstens 60 mg per kg droge stof of 60 ppm op droge stof basis in het totale rantsoen bereikt wordt. Bij het toepassen van deze maatregel dient er gewerkt te worden met verschillende productiegroepen.

Economische gevolgen: Hogere kostprijs krachtvoer, deels gecompenseerd door vervanging van andere grondstoffen bij toepassing geëxtrudeerd/geëxpandeerd lijnzaad. Bij toepassing van 3-NOP is er een hogere kostprijs van het krachtvoer.

////////////////////////////////////

5 ACTIES VANUIT DE SECTOR

De leden van de stuurgroep volgen actief de werking van het convenant, nemen het voorzitterschap op en leveren inbreng aan in de verschillende werkgroepen van het convenant. Daarnaast wordt er ook vanuit de sector sterk ingezet op communicatie naar en sensibilisering van landbouwers en het middenveld. Hier wordt telkens het kader van het convenant toegelicht, de maatregelen die toepasbaar zijn en de mogelijkheid om steun aan te vragen via de (pre-)ecoregeling. Men stimuleert dus de veehouders om in te tekenen op de maatregelen om zo hun bijdrage te leveren aan de klimaatdoelstellingen. Deze communicatie verloopt via verschillende wegen: directe communicatie naar de leden van de verschillende partners via nieuwsbrieven, vergaderingen, infosessies, website, toelichtingen, congressen, ... , maar ook via artikels in verschillende vakbladen, videoboodschappen, promofilmmpjes, reportages, ... Daarbovenop wordt er ook sterk gewerkt om de nodige informatie aan de landbouwers te bezorgen zodat deze kunnen voldoen aan de (pre-)ecoregeling.

Voorbeelden van deze communicatie naar landbouwers toe is een artikelenreeks in Boer & Tuinder waar er voor elke goedgekeurde maatregel een reportage was, een promofilmpje van Inex, een viertal vergaderingen verspreid over Vlaanderen in samenwerking met verschillende stakeholders uit de sector dat een 160 rundveeouders bereikte. De pagina's van het Rundveeloket waar alle informatie terug te vinden is rond het convenant werd in 2022 een 10.000 keer bezocht.

De duurzaamheidsmonitoren voor zowel melk- als vleesvee nemen ook de maatregelen op die goedgekeurd zijn zodat rundveeouders aangespoord worden om deze maatregelen toe te passen. De voedermaatregelen zullen vermoedelijk vanaf augustus 2023 opgenomen worden in de duurzaamheidsmonitor voor melkvee. Een aantal van de bedrijfsmanagementmaatregelen zijn wel al aanwezig in de monitor, maar dit wordt verder uitgebreid met concrete kengetallen. De monitor voor vleesvee zou in werking treden vanaf 2023. Ook het Klimrekproject neemt de maatregelen op in hun klimaatscan waardoor de implementatie van de maatregelen in de praktijk gestimuleerd wordt. De uitrol van dit project wordt actief ondersteund door de zuivelsector.

6.1.3 WG Dier- en veestapelmanagement op bedrijfsniveau

ILVO is voorzitter van de werkgroep. De werkgroep werd 2 keer schriftelijk geconsulteerd op 27/5 en 5/10.

De werkgroep leverde reeds de huidige beschikbare maatregelen aan die de broeikasgasintensiteit verlagen door in te zetten op een verbeterd management op dier- en bedrijfsniveau. Deze maatregelen zijn verder uitgewerkt door de werkgroep communicatie en implementatie en werden gecommuniceerd op het Rundveeloket.

Overzicht van maatregelen op 31/12/2022

WG dier- en veestapelmanagement op bedrijfsniveau	
Voorzitterschap: ILVO	Overlegmomenten 2022: 2
Maatregel	Stand van zaken
Optimale jongvee opfok en lagere afkalfleefijd	Communicatie en implementatie uitgewerkt
Langleefbaarheid en vervangingspercentage (betere gezondheid en lagere afvoer) bij melkvee	Communicatie en implementatie uitgewerkt
Sneller slachtrijp krijgen van vleesvee	Goedgekeurd door stuurgroep. Communicatie moet nog uitgewerkt worden.

6.1.4 WG Voedermanagement

BFA is voorzitter van deze werkgroep die driemaal is bijeengekomen in 2022, namelijk 30/06, 12/09 en 14/12.

Overzicht van maatregelen op 31/12/2022.

WG voedermanagement	
Voorzitterschap: BFA	Overlegmomenten 2022: 3
Maatregel	Stand van zaken
Geëxtrudeerd/geëxpandeerd lijnzaad melkvee	Communicatie en implementatie uitgewerkt
Bierdraf en koolzaadschroot ter vervanging van sojaschroot bij melkvee	Communicatie en implementatie uitgewerkt.
3-NOP (melkkoeien)	Communicatie en implementatie uitgewerkt
Nitrat als elektronenreceptor (melk- en vleesvee)	Communicatie en implementatie uitgewerkt bij toepassing voor zowel melkvee als vleesvee.
Geëxtrudeerd/geëxpandeerd lijnzaad vleesvee	Wetenschappelijk advies
Koolzaadvet (onverzadigde vetten) bij melkvee	Communicatie en implementatie uitgewerkt

Combinatie nitraat en geëxtrudeerd/geëxpandeerd lijnzaad	Communicatie en implementatie uitgewerkt
Combinatie nitraat en koolzaadvet	Communicatie en implementatie uitgewerkt
Combinatie geëxtrudeerd/geëxpandeerd lijnzaad met 3-NOP na elkaar in de tijd	Communicatie en implementatie uitgewerkt. Nog niet gepubliceerd op Rundveeloket. Niet mee opgenomen in ecoregeling voor 2023
Geëxtrudeerd/geëxpandeerd lijnzaad met toedieningsperiode van 150 dagen	Communicatie en implementatie uitgewerkt. Nog niet gepubliceerd op Rundveeloket. Niet mee opgenomen in ecoregeling voor 2023

6.1.5 WG Genetica en selectie

ILVO is voorzitter van de werkgroep die in 2022 twee keer schriftelijk geconsulteerd werd op 8/3 en 27/5.

De werkgroep leverde reeds de huidige beschikbare maatregelen aan die de broeikasgasintensiteit verlagen door in te zetten op genetica en selectie. Deze maatregelen zijn verder uitgewerkt door de werkgroep communicatie en implementatie en werden gecommuniceerd op het Rundveeloket.

Overzicht van maatregelen op 31/12/2022

WG genetica en selectie	
Voorzitterschap: ILVO	Overlegmomenten 2022: 2
Maatregel	Stand van zaken
Gebruik van dubbeldoelrassen (vervanging hoogproductief melkvee)	Communicatie en implementatie uitgewerkt
Gebruik van gesekst sperma (opfok melkvee en slachtkalveren)	Communicatie en implementatie uitgewerkt
Directe selectie naar methaanemissies	Klaar voor principiële goedkeuring door de stuurgroep.

6.1.6 WG monitoring, borging en implementatie

Deze werkgroep werd opgesplitst in drie werkgroepen: WG implementatie, WG communicatie en ad hoc wetenschappelijke werkgroep.

- BCZ is voorzitter van de werkgroep implementatie en deze kwam bijeen op 25/10.
- De werkgroep communicatie kwam bijeen op 14/02 en werd schriftelijke geconsulteerd op 06/07, 19/07, 10/11 en 14/12. Deze valt onder het voorzitterschap van Departement Landbouw & Visserij.
- ILVO is voorzitter van de ad hoc wetenschappelijke werkgroep en deze kwam bijeen op 11/05 en 02/09 en werd schriftelijke geconsulteerd op 10/11.